

Tilleggsinnkalling for Livsløpsutvalget

Møtedato: 27.11.2018
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: 19:00

Forfall meldes til telefon 69681600 .
Varamedlemmer møter bare etter nærmere innkalling.

Saksliste

Saksnr	Tittel
--------	--------

55/18	Statlig finansiering av omsorgstjenester
-------	--

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Else Berit Baccouche		18/1478

Statlig finansiering av omsorgstjenester

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
55/18	Livsløpsutvalget	PS	27.11.2018
	Formannskapet	PS	
	Kommunestyret	PS	

Rådmannens innstilling:

- Trøgstad kommunene søker deltakelse i forsøksordningen om statlig finansiering av omsorgstjenester
- Endelig søknad om deltakelse i ordningen forutsetter at eventuelle endringer i enhetsprisene, i en helhetlig vurdering, ikke svekker økonomien i ordningen sammenlignet med dagens priser.
- Nødvendige fullmakter til å foreta slik vurdering og beslutning jf. kulepkt. 2 delegeres til fellesnemnda for Indre Østfold kommune 2020.

Saksopplysninger:

Hva saken gjelder

Helse- og omsorgsdepartementet har i Prop. 1 S for 2019 foreslått å forlenge og utvide forsøket med statlig finansiering av omsorgstjenesten. Kommunene Askim, Trøgstad, Eidsberg er, sammen med Hobøl og Spydeberg, invitert til å delta i fortsettelsen.

Bakgrunn

Forsøksordningen med statlig finansiering av omsorgstjenester (SIO) ble lansert i 2015. Hobøl og Spydeberg ble, sammen med fire andre kommuner, med i ordningen. Helse- og omsorgsdepartementet har i Prop. 1 S for 2019 foreslått å forlenge og utvide forsøket. De eksisterende forsøkskommunene inviteres til å delta i forsøket ut 2022. I tillegg inviteres kommunene, som de eksisterende forsøkskommunene skal slå seg sammen med, til å delta.

I et brev fra Helsedirektoratet heter det at «Regjeringen ønsker at staten skal ta et større ansvar for å øke kvaliteten i omsorgstjenesten samt sikre kompetanse og kapasitet i helse- og omsorgssektoren. Formålet med forsøksordningen er å se om statlig finansiering av omsorgstjenestene gir økt likebehandling på tvers av kommunegrenser og riktigere behovsdekning. De kommuner som blir med i prosjektet får derfor mulighet til å påvirke morgendagens omsorgstjenester, og bidra til å

skape økt likhet og bedre kvalitet i tildeling av omsorgstjenester. Forsøket omfatter alle omsorgstjenester og brukergrupper. Forsøket følgeevalueres.»

Det opprinnelige forsøket omfatter to modeller. I modell A benyttes en statlig finansieringsmodell og statlige tildelingskriterier, mens midlene til omsorgstjenestene i modell B er gitt som et øremerket rundsumstilskudd. Hobøl er med i A-modellen. Spydeberg deltar i B-modellen. Fra 1. mai 2019 videreføres forsøket kun med modell A. Spydeberg, Askim, Trøgstad, Eidsberg inviteres til å bli med i denne modellen, sammen med Hobøl, fra 1. juli 2019. Andre halvår 2019 benyttes til opplæring i tildelingskriterier og å forberede den aktivitetsbaserte finansieringsmodellen med implementering fra 01.01.2020.

I ordningen gis det et inntektspåslag tilsvarende 4 % av utgiftene til omsorgstjenester, begrenset oppad til 27 mill. kroner i 2019 for en enkelt kommune. Forsøket finansieres ved at det for hver forsøkskommune gjøres et uttrekk fra kommunenes rammetilskudd tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene forut for forsøkets oppstart. Uttrekk fra deltakerkommunenes rammetilskudd justeres årlig for pris- og lønnsvekst og for anslått vekst i kostnader som skyldes endringer i demografi. I tillegg omdisponeres årlig midler fra toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Tilskudd for omsorgstjenestene gis i hovedsak i form av en aktivitetsbasert finansieringsmodell med statlige enhetspriser, samt et mindre rundsumstilskudd.

Helsedirektoratet har gitt orientering om at det er foreslått en justering av enkelte timesatser. Dette er foreløpig ikke bestemt, og det konkrete innholdet i forslagene er heller ikke kjent.

Kriterier for deltagelse

- Kommunestyret må ha vedtatt deltakelse i forsøksordningen.
- Det vil ikke være et krav om at kommunene har en egen tildelingsenhet, men kommunene må gi en tydelig beskrivelse av hvordan tildelingen skal foregå. Kommunens ansatte som ivaretar oppgaven med tildeling av omsorgstjenester bør ha helse- og sosialfaglig kompetanse på høghskolenivå.
- Kommunen må ha tilstrekkelig ressurser for å løse oppgaven med tildeling av omsorgstjenester.
- Kommunen må tilrettelegge for å kunne kjøpe tjenester fra andre leverandører hvis tjenesten ikke kan leveres av kommunen selv.
- Kommuner som ønsker deltakelse i forsøksordningen må legge til rette for nødvendige tilpasninger i EPJ- system og økonomisystem.
- Deltagende kommuner må fra februar 2019 kunne inngå i et tett samarbeid om forsøksordningen med Helsedirektoratet.

Søknadsfrist for å delta i ordningen er 31. desember 2018. Det tas forbehold om Stortingets behandling av søknaden.

Prosjektrådmannen for Indre Østfold kommune har oversendt likelydende sak til fellesnemnda for behandling 4. desember. Prosjektrådmannens innstilling i kulepunkt 1 og 2 er samsvarende med rådmannens innstilling. Tredje kulepunkt lyder som følger: «Prosjektrådmannen gis nødvendige fullmakter til å foreta slik vurdering og beslutning jf. kulepkt. 2.»

Vurderinger

Statlig finansiering av omsorgstjenester har snart vært prøvd ut over en treårs periode. Kun seks kommuner har deltatt i ordningen, blant dem er både Hobøl og Spydeberg. De øvrige kommunene er

Stjørdal, Os, Lillesand (modell A) og Selbu (modell B). Stjørdal er størst med 24 tusen innbyggere.

Ordningen utvides nå til å omfatte nye seks kommuner, med tillegg av de kommuner som skal slå sammen med dagens forsøkskommuner. Ny forsøksperiode 01.07.19 – 30.06.22. Det er kommunestyrene som må vedta deltakelse i ordningen. Deltakelsen binder Indre Østfold kommune to og et halvt år frem i tid, og behandles derfor også i fellesnemda.

Som kriterium for deltakelse må det gis en tydelig beskrivelse av hvordan tildelingen skal foregå, og det stilles krav til kompetanse og kapasitet. Dette er et prioritert område i kommuneprosjektet og vil bli ivaretatt gjennom en samling av tildelingskontorene i første halvdel av 2019. Forsøksordningen omfatter kun tildeling av tjenester, og ikke tjenesteproduksjonen. Tildelingskontoret fortsetter å håndtere tildelingen av tjenester, og kommunen vil samtidig stå ansvarlig for kvaliteten på tjenestene. Klagehåndtering og tilsyn med tjenestene skjer på samme måte som i dag.

Forsøksordningen legger en felles metodikk og fremgangsmåte til grunn, gjennom kriterier for både tjenester og arbeidsprosesser. Det benyttes maler for både søknadsskjemaer, samtaleguide og sjekklister, samt vedtaksmaler. Prosedyrene krever mer involvering av personen (brukeren/pasienten) selv, der personens behov og muligheter er i sentrum. En erfaring fra Stjørdal kommune er at de har blitt mer grundige i arbeidet, idet kartlegging skjer over tid, og ikke bare i løpet av ett møte.

Hobøl kommune har gjennom SIO-prosjektet oppnådd effektivitet og fått struktur på tildelingsarbeidet. Alle søknader kommer til ett tverrfaglig sammensatt team som drøfter saker fortløpende. Tildelingskontoret er ajour og det er få vedtak som ikke er gitt innen 4 uker. Kommunen har fått mer system på møter med pasient, pårørende og lege. Søkeren selv må ikke forholde seg til mange instanser: Det er én dør inn.

Erfaringene tilsier at SIO-prosjektet, med de rammer og verktøy som ligger i dette, kan være en betydningsfull bidragsyter til å harmonisere tjenestene i Indre Østfold kommune. De fem kommunenes tjenester er ulikt innrettet og ligger på forskjellig nivå. SIO-konseptet vil stimulere til likhet i tjenesteproduksjonen og gjøre kostnader og ytelser mer oversiktlig. Samtidig skal man være oppmerksom på at konseptet kan skape et fokus på tid (enhetspris pr. time) som i neste rekke kan utfordre faglige vurderinger. En sentral målsetting må være å legge tjenestene på et bærekraftig nivå.

Det sees som en forutsetning at våre planlagte systemer kan fungere godt med ordningen, noe Helsedirektoratet har bekreftet i gjennomgangen av modellen. Kommunen kan derfor jobbe videre med å utvikle personnære vedtaksprosesser og andre arbeidsformer.

I mangel av et kompatibelt fagsystem, har rapportering vært en utfordring for Hobøl. Dette har medført tidkrevende manuelt arbeid. Krav til funksjonalitet i programvaren er omfattet av det nye kriteriet som gjelder tilpasning av elektronisk pasient journal. I Indre Østfold blir dette fulgt opp gjennom anskaffelsesprosessen for nytt fagsystem. Rapporteringsmoduler til formålet kreves i valg av ny leverandør, som pågår i disse dager.

Finansieringen av forsøksordningen skjer gjennom uttrekk fra kommunenes rammetilskudd for fire kostraområder. For Indre Østfold vil dette bli dette basert på 2018-regnskapene. Refusjon for ressurskrevende tjenester er inkludert i uttrekket. Det korrigeres for feilføring på kostrafunksjoner og det korrigeres årlig ift. demografi og lønns- og prisvekst.

I denne aktivitetsbaserte finansieringsmodellen er det vedtakene i kommunen som utløser utbetaling fra staten. Her gis betaling etter timer i vedtak. For institusjonstjenester gis en pris pr. døgn. Det er ikke tak for aktiviteter i ordningen. Det betyr imidlertid at en evt. aktivitetsøkning, som i perioden vil

dekkes av staten, må håndteres av kommunen etter at forsøksperioden er over. Så lenge man holder seg innenfor enhetspris, blir alle kostnader dekket. Har man en lavere enhetskostnad, vil man kunne spare penger. Helsedirektoratet har gitt muntlig orientering om at satsene fra den opprinnelige forsøksperioden er opprettholdt, men at det er foreslått noen endringer. Det er derfor tatt høyde for nærmere vurderinger i innstillingen.

Avtaler om tjenestekjøp (innen de fire kostraområdene) som ble inngått før forsøket startet, finansieres fullt ut av SIO. Dette gir den nye kommunen god anledning til å planlegge og etablere egne tilbud som erstatter eksterne kjøp etter perioden. Åpne tilbud som f.eks. eldresenter er finansiert gjennom rundsum/fast tilskudd. Finansieringsordningen er for øvrig ikke til hinder for at kommunene kan søke på alle tilskuddsordninger slik som i dag.

I tillegg kommer et årlig inntektspåslag på 4% av utgiftene til omsorgstjenester, begrenset oppad til 27 mill. i 2019. Overskuddet av inntektspåslaget kan fondsføres. Dette må benyttes innen utgangen av første år etter avsluttet forsøk og kan omsettes til drift eller investeringer innenfor de gjeldende kostraområdene. Dette kan f.eks. brukes som en overbygning i et omstillingsarbeid.

Det vurderes at både økonomien og strukturen i forsøksordningen vil gi et positivt bidrag til etableringen av Indre Østfold kommune. Dette kan gi arbeidsro til å drive omstillingsarbeid og gir drahjelp til å bygge tjenestene over samme lest i hele kommunen. Samtidig er det viktig at hele kommunen blir involvert, fordi dette vil påvirke kommunens totale fleksibilitet. Implementering må samordnes og rigges med prosjektledelse, med tilknyttet fag- og økonomikompetanse.

En deltakelse i ordningen vil kreve stor grad av lojalitet til nærmere fastsatte mål. Overordnet målsetting med deltakelse vil være å harmonisere tjenestene i ny kommune og etablering et driftsnivå som er tilpasset rammeuttrekket. I forsøksperioden må det være like mye fokus på tiden etter 2023 som selve forsøksperioden. Når perioden er slutt må man ha lagt seg på et nivå som er fremtidsrettet og bærekraftig.

Vedlegg:

181012 Invitasjon til deltakelse i forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester (L)(97332)